

Witold Dąbrowski

Świadczenia dla emerytów z Funduszu Samopomocy Koleżeńskiej

Palestra 16/4(172), 81-87

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WITOLD DĄBROWSKI

Świadczenia dla emerytów z Funduszu Samopomocy Koleżeńskiej

Artykuł omawia genezę i finansowe uzasadnienie zmian wypłat z FSK, polegających na podwyższeniu od 1.I.1972 r. zapomóg dla wdów po adwokatach do kwoty 1200 zł miesięcznie oraz wprowadzenie dla wszystkich adwokatów emerytów (rencistów), poczynając od 1.VII.1972 r., zapomóg wyrównawczych w kwocie co najmniej 200 zł miesięcznie.

O wielu lat poruszano w dyskusjach na zgromadzeniach delegatów poszczególnych izb sprawę zmiany zasad niektórych świadczeń wypłacanych z FSK. Problemowi temu poświęciłem artykuł pt.: Przyszłość FSK („Palestra” nr 4 z 1971 r.). Po jego ogłoszeniu zaczęły wpływać pisma poszczególnych adwokatów, zarówno czynnych w zespole i na radcostwach jak i emerytów, ustosunkowujące się do poruszanych problemów. Zajęło w tej sprawie stanowisko również Koło Rencistów przy Radzie Adwokackiej w Warszawie („Palestra” nr 9 z 1971 r.).

Jak więc widać z powyższego, temat był bardzo aktualny, a jego podniesienie wywołało żywy odzew wśród członków palestry.

Powyższy problem był również przedmiotem dyskusji na plenarnym posiedzeniu NRA w dniu 27 marca 1971 r. przy uchwalaniu preliminarza budżetowego FSK na rok 1971. W przemówieniach większość mówców wypowiedziała się za wprowadzeniem częściowych zmian wypłaty świadczeń przy niepodwyższaniu obciążeń ustanowionych na cele Funduszu. Na tymże posiedzeniu wprowadzono istotne zmiany do Regulaminu FSK, a mianowicie: a) zmieniono świadczenia dla adwokatów emerytów (rencistów) do takiej wysokości, aby łącznie z emeryturą otrzymywali miesięcznie 2.400 zł, b) podwyższono zapomogi dla wdów po adwokatach do wysokości 1.000 zł miesięcznie. Zmiany weszły w życie z dniem 1 lipca 1971 r.

Wprowadzone nowe przepisy Regulaminu FSK nie załatwiły wszystkich zgłoszonych wniosków, a w szczególności sprawy udzielania zapomóg wszystkim adwokatom bez względu na wysokość otrzymywanej emerytury (renty).

Sprawa ta została otwarta i pozostawiona do opracowania przez Prezydium NRA.

Zasadniczą kwestią, jaka się przewijała w toku dyskusji na Plenum NRA i rzutowała w sposób podstawowy na wszelkie ewentualne zmiany, była sprawa finansowa.

W 1971 roku wpływy na cele FSK wynoszą 4.670.000.— zł. Kwota ta jest pokrywana przez poszczególne izby przy przyjęciu — jako podstawy obliczeniowej — sumy 900 zł rocznie od adwokata wpisanego na listę (z wyłączeniem pobierających zapomogi z FSK).

Większość dyskutantów zajmowała stanowisko, że kwota obciążenia poszczególnych izb jest kwotą maksymalną i nie może być podwyższona. Suma więc

4.670.000.— zł wpływów musiała być podstawą wszelkich dalszych rozumowań przy rozważaniu sprawy wysokości świadczeń z Funduszu.

Jak już zaznaczyłem w swoim poprzednim artykule („Palestra” nr 4 z 1971 r.), przy obecnym systemie zapomóg wysokość świadczeń wypłacanych adwokatom i członkom ich rodzin maleje z każdym rokiem. Powodem tego jest zwiększenie się wysokości emerytur przyznawanych adwokatom. Dla przykładu: obecnie przy przeciętnym zarobku adwokata brutto w zespole (dane z I półrocza 1971 r.) w wysokości około 6.960.— zł wysokość emerytury wynosić będzie 2.494.— zł, a renty 1.925.— zł miesięcznie.

Tak więc okoliczność zmniejszania się wypłat jest drugą z kolei przesłanką, która powinna być brana pod uwagę przy rozważaniu sprawy zmiany systemu wypłat z FSK.

System wypłat świadczeń na rzecz członków naszej korporacji — przy ponoszeniu przez nią określonych świadczeń na ten cel — jest *sui generis* ubezpieczeniem na wypadek starości. Wielce pomocne zatem do ustalenia wysokości potrzebnych sum na wypłatę nowej formy zapomogi byłyby doświadczenia i obliczenia tych jednostek organizacyjnych, które się zajmują ubezpieczeniami. Z tego też powodu Prezydium NRA zwróciło się do wybitnego specjalisty w tym przedmiocie doc. dra A. Banasińskiego, rzeczoznawcy PZU, z prośbą o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania: Czy przy obecnej wysokości wpływów można by było wypłacać wszystkim adwokatom emerytom (rencistom) określone świadczenia miesięczne — przy jednoczesnym zachowaniu praw nabytych przez osoby otrzymujące zapomogi z FSK?

Po przeprowadzeniu szczegółowych obliczeń opartych przede wszystkim na wieku i liczbie adwokatów czynnych i pobierających emerytury (renty) oraz wieku i liczbie osób otrzymujących zapomogi z FSK, biegły złożył następującą opinię:

- a) FSK przy zachowaniu obecnego systemu świadczeń będzie malał z roku na rok i najprawdopodobniej wypłaty Funduszu wyniosą w 1980 r. tylko 1.000.000.— zł, a w 1985 r. — znikną zupełnie. Przyczyną tego zjawiska będzie zmniejszanie się liczby uczestników Funduszu przez zgony już pobierających zapomogi i przez brak kandydatów, ponieważ wysokość emerytur adwokatów wzrasta i przekracza kwotę 2.400.— zł miesięcznie;
- b) istnieje możliwość udzielania świadczeń wszystkim adwokatom emerytom (rencistom) w wysokości po 200 zł miesięcznie już od 1 stycznia 1972 r., o ile na koncie Funduszu na ten dzień powstaną oszczędności w wysokości 400.000.— zł. Wypłaty tych świadczeń mogą się następnie zwiększać w zależności od zmniejszania się wypłat. Istnieje pełne prawdopodobieństwo, że można będzie podwyższyć zapomogi w latach 1975—76 do 300 zł, 1977—1985 r. do 400 zł, a od 1985 r. przeszło 500 zł.

Opinia ta, oparta na szczegółowych materiałach statystycznych, była podstawą do poczynienia dalszych kroków, które podjęto w celu zmiany zasady świadczeń z FSK.

W ramach swoich planowych prac Prezydium NRA na posiedzeniu w dniu 30.IX. 1971 r. rozpatrywało zagadnienie nazwane „systemem pomocy finansowej dla emerytów i rencistów”.

Referaty opracowali i wygłosili: dziekan Rady Adwokackiej w Warszawie adw. Z. Czeszejko oraz skarbnik NRA adw. W. Dąbrowski. Z opracowań tych wynikają następujące wnioski — propozycje:

- 1) wprowadzić dla adwokata pobierającego zapomogę wyrównawczą dodatek dla

nie pracującego lub nie pobierającego emerytury (rencisty) współmałżonka w wysokości 300 zł miesięcznie;

- 2) podwyższyć zapomogi dla członków rodzin adwokatów do takiej wysokości, aby łącznie z emeryturą (rentą) otrzymywali 1.200 zł miesięcznie;
- 3) przyznać wszystkim adwokatom pobierającym emeryturę (rentę) zapomogę wyrównawczą, przy czym wnioski przewidują dwa warianty:
 - a) dodatek procentowy w wysokości 20% od kwoty przewyższającej zarobki (podstawę wymiaru emerytury) 4.000.— zł miesięcznie,
 - b) dodatek stały w wysokości 200 zł miesięcznie (z możliwością podwyższenia tej sumy w przyszłości), z tym zastrzeżeniem, że kwota, którą ma otrzymać adwokat wraz z rentą (emeryturą), nie może być mniejsza od 2.400.— zł.

Wnioski te zostały następnie zbadane z punktu widzenia możliwości finansowych Funduszu. Jak bowiem zaznaczono wyżej, przyjęto jako podstawę zmian w świadczeniach FSK zamknięcie wydatków w wysokości wpływów w 1971 roku.

Aby ustalić wysokość środków finansowych, które będą potrzebne do pokrycia zwiększonych świadczeń, należy przeanalizować kolejno wszystkie zgłoszone wnioski na podstawie niezbędnych wskaźników, do których należy zaliczyć:

- 1) liczbę osób korzystających ze świadczeń FSK w III kwartale 1971 roku.

Otóż z zapomóg tych korzystało: 413 adwokatów na sumę 313.500.— zł
146 członków rodzin — 46.104.— zł mies.;

- 2) liczbę adwokatów emerytów (rencistów).

Otóż na dzień	1.I.1969 r.	1.I.1970 r.	1.I.1971 r.	1.VII.1971 r.
było ich:	553	685	802	871

Liczba więc emerytów (rencistów) stale rośnie. Ponieważ 413 adwokatów korzysta ze świadczeń Funduszu, przeto należy przyjąć, że 458 osób otrzymuje emerytury (renty) przewyższające 2.400.— zł miesięcznie;

- 3) wysokość wpłat na rachunek Funduszu w 1971 r. Wysokość ta wyniesie 4.670.000.— zł. Na dzień 30 września 1971 r. saldo dodatnie Funduszu wynosiło 492.161.— zł. Należy przypuszczać, że na koniec 1971 r. saldo Funduszu będzie znacznie większe i wyniesie około 600.00.— zł. Salda tego w żadnym wypadku nie można traktować w pełnej wysokości jako rocznych oszczędności FSK. Trzeba przecież pamiętać, że świadczenia dla adwokatów i członków ich rodzin wypłaca się z góry, natomiast rady adwokackie wpłacają swój udział w pokrywaniu kosztów z dołu. Musi więc istnieć stale równowartość miesięcznej wypłaty, która nie może i nie stanowi oszczędności. Dlatego więc nadwyżka, będąca oszczędnością, wyniesie około 200 tysięcy zł.

Wychodząc z powyższych rozliczeń i biorąc pod uwagę dotychczasową wysokość wpływów i wydatków FSK, należy przyjąć z dużym prawdopodobieństwem, że:

- 1) przy zwiększeniu zapomogi dla członków rodzin wydatki roczne wzrosną o 256.000.— zł;
- 2) przyznanie dodatku dla adwokata na jego współmałżonka w wysokości 300 zł zwiększy wydatki Funduszu rocznie o około 741.000.— zł zgodnie z następującym przypuszczalnym wyliczeniem: z 413 adwokatów pobierających zapomogi około 50% ma na utrzymaniu małżonka. Jeżeli więc przemnożymy 300 zł przez tę liczbę, tj. przez 206, oraz przez 12 mies., to otrzymamy rocznie 741.000.— zł;
- 3) przyznanie adwokatom rencistom procentowego dodatku w wysokości 20% od nadwyżki zarobków ponad 4 000 zł spowoduje zwiększenie wydatków Funduszu o około 2.000.000.— zł rocznie według następującego wyliczenia: dodatek byłby wypłacany w granicach od 200 zł (przy nadwyżce 1 000 zł) do 1 000 zł (przy nadwyżce 5 000 zł). Przyjmując przeciętnie 400 zł miesięcznie i mnożąc ją przez liczbę

bę adwokatów emerytów nie pobierających zapomóg z FSK, otrzymamy podaną wyżej liczbę 2.000.000.— zł;

4) przyznanie dodatku dla wszystkich adwokatów emerytów w wysokości 200 zł miesięcznie w 1972 r. spowoduje zwiększenie wydatków o 1.105.000.— zł rocznie. Gdybyśmy więc chcieli uwzględnić wszystkie wnioski, to wówczas wydatki FSK zwiększyłyby się:

a) dopłata dla adwokatów na współmałżonka	741.000.— zł
b) dopłata dla członków rodzin	256.000.— zł

razem — 997.500.— zł

do tego należy doliczyć ewent. świadczenia dla emerytów:

przy wariancie 1) — dopłata procentowa	2.000.000.— zł
czyli razem —	2.997.500.— zł
przy wariancie 2) — dopłata po 200 zł —	1.105.000.— zł
czyli razem —	2.102.500.— zł

Gdy doliczymy do tych świadczeń zapomogi wypłacane w 1971 r., to wówczas otrzymamy:

przy wariancie 1) — dopłata procentowa —	7.627.500.— zł
przy wariancie 2) — dopłata po 200 zł —	6.732.500.— zł

Kwoty takie w żadnym razie nie są możliwe do wypłacania bez podwyższenia, i to bardzo znacznego, obciążenia na poszczególne izby, a tym samym i na adwokatów. Takie zwiększenie wydatków jest nie do przyjęcia wobec ustalenia zasady niepodwyższania obciążeń.

Pozostaje zatem jako konieczność uwzględnienie tylko częściowo wymienionych wyżej wniosków.

Przewidziany stan wpłat FSK w 1972 r. i saldo na 31.XII.1971 r. może uzasadnić założenie, że wpływy wyniosą około 5.270.000.— zł. W tych więc granicach muszą się zmieścić wydatki wobec przyjętej zasady niepodwyższania obciążeń zespołów i adwokatów.

Przy wprowadzaniu zmian należy brać pod uwagę również wydatki w latach następnych po 1972 roku. Musi być bowiem utrzymana zasada, jak to już niejednokrotnie podkreślałem w swoich poprzednich artykułach, że świadczenia udzielane adwokatom i członkom ich rodzin nie mogą być zmniejszone w latach następnych. Trzeba więc przewidywać również rozliczenia na te lata.

Według wymienionej wyżej opinii doc. dra A. Banasińskiego w latach 1972—1974 wysokość świadczeń dla tych adwokatów, którzy już w 1971 roku pobierają zapomogi, będzie się zmniejszać rocznie o około 300.000.— zł, a więc w porównaniu z 1971 rokiem wydatki na ten cel w 1972 roku będą mniejsze o około 300.000.— zł, w 1973 r. o 600.000.— zł i w 1974 r. o około 90.000.— zł. Daje to więc pełne prawdopodobieństwo zapewnienia pewnych dopłat już w 1972 r., jeżeli powstanie nadwyżka na 1.I.1972 r. w kwocie 400.000.— zł. Trzeba jednak ustosunkować się do zagadnienia z dużą ostrożnością, podyktowaną przede wszystkim nieokreśloną liczbą osób, jakie się zgłoszą po zapomogi. Zależne to jest bowiem nie tylko od liczby rencistów na koniec 1971 roku, ale również i tych osób, które będą przechodziły na rentę po 1.I. 1972 r. Jeżeli więc mamy w 1972 roku do wydatkowania sumę 5.270.000.— zł, z czego należy odliczyć sumę 4.630.000.— zł na wydatki dla osób korzystających ze świadczeń w 1971 r., to pozostanie na ewentualne podwyżki tylko 640.000.— zł.

W tych więc przybliżonych granicach należy rozważyć możliwość udzielenia nowych bądź zwiększonych świadczeń.

Badając więc złożone wnioski, Prezydium NRA przyjęło — jako najbardziej

słuszny — wniosek o podwyższenie zapomóg wyrównawczych dla członków rodzin adwokatów do takiej wysokości, by łącznie z emeryturą (rentą) otrzymywali 1.200.— zł miesięcznie. Wydaje się, że zasada ta nie wymaga specjalnego uzasadnienia, jest ona bowiem oczywista.

Nie uznano za możliwe wprowadzenie podwyżki dla adwokatów na utrzymanie rodziny. Przede wszystkim z powodu braku odpowiednich funduszy, gdyż podwyżka ta, jak zaznaczono wyżej, wyniosłaby przeszło 700.000.— zł rocznie. Wzięto poza tym pod uwagę również inne okoliczności. Jeżeli przyjęto, że dla jednej osoby (wdowy) emerytura i zapomoga mają wynosić 1.200.— zł miesięcznie, to dla dwóch osób kwota dwa razy wyższa, mianowicie 2.400.— zł, powinna być — przez porównanie — zupełnie wystarczająca, tym bardziej że przecież niektóre wydatki są wspólne (mieszkanie, światło, opał). Trzeba jeszcze pamiętać, że kwota 2.400.— zł jest w skali państwowej znaczną emeryturą, przewyższającą średnie, stanowi bowiem emeryturą od 6.000.— zł jako podstawy wymiaru. Trzeba również pamiętać, że dodatek na nie pracującą żonę wypłacany wraz z emeryturą nie jest brany pod uwagę przy ustalaniu wysokości zapomogi wyrównawczej z FSK.

Nie budzi wątpliwości konieczność wprowadzenia zapomóg dla wszystkich adwokatów (emerytów) rencistów. Adwokaci od wielu lat ponoszą koszty utrzymania FSK, a jeżeli otrzymują emeryturę np. 2.400.— zł, to już nie mają prawa do świadczeń. Przyjęcie samej zasady pozostawiło tylko do decyzji wybranie jednego ze zgłoszonych i omówionych wyżej wariantów: procentowego czy stałego. Wypowiedziano się za dopłatą stałą, tj. tymczasowo po 200.— zł miesięcznie z ewentualną możliwością podwyżki w latach następnych.

Nie uznano za zasadne wprowadzenie dopłaty procentowej, przy czym nie tylko z powodu absolutnej niemożliwości finansowej, ale także z innych jeszcze względów. Należy pamiętać, że świadczenia z FSK mają podwójny charakter. Stanowią one pewnego rodzaju ubezpieczenie na wypadek starości, a przede wszystkim pomoc socjalna.* Na pewno adwokaci mający niższe emerytury potrzebują większej pomocy. Z punktu widzenia akcji socjalnej ci mniej otrzymujący mają prawo do większej pomocy i dlatego otrzymują zapomogi większe, jeżeli ich renty są niższe od 2.200.— zł. Natomiast nie można — właśnie ze względu na cel i założenia Funduszu — dopłacać więcej adwokatom mającym duże zaopatrzenie emerytalne. Takiej samej, a może nawet i znaczniejszej pomocy potrzebuje adwokat, którego renta wynosi np. 2.600.— zł, niż adwokat, który otrzymuje z ZUS-u 4.000.— zł. Ponadto trzeba pamiętać i o tym, że świadczenia na rzecz FSK są jednakowe dla wszystkich, a nie obliczane procentowo od wysokości zarobku. Te więc powody skłoniły do przyjęcia zasady wypłaty wszystkim adwokatom po 200 zł miesięcznie z możliwością podwyżki na przyszłość.

Ponieważ możliwości finansowe Funduszu nie pozwalają dokonywać wypłat już od 1 stycznia 1972 roku przesunięty został termin udzielenia tych świadczeń na dzień 1 lipca 1972 roku.

Propozycje zatem zmian do świadczeń FSK sprowadzają się do:

- a) podwyższenia zapomogi dla członka rodziny adwokata do takiej wysokości, aby łącznie z emeryturą (rentą) otrzymywał on 1.200.— zł miesięcznie już od 1 stycznia 1972 r.,
- b) przyznanie wszystkim adwokatom emerytom dopłat w wysokości po 200 zł, poczynając od 1 lipca 1972 roku.

* Odmiennego zdania jest adw. Z. Czeszejko (por. „Palestra” z 1971 r. nr 11, str. 49—50).

Łączna wysokość dodatkowych świadczeń w 1972 roku z powodu podwyżki zapomóg dla członków rodzin i adwokatów wyniesie — 848.000. —zł. Trzeba więc przewidzieć do wypłaty łącznie, biorąc pod uwagę prawa nabyte w 1971 roku, 5.478.000.— zł. Wydatki zatem będą większe od wpływów o 208.000.— zł. Przepuszczać należy, że niedobór ten zostanie pokryty przez zmniejszenie się w 1972 roku świadczeń dla obecnie pobierających zapomogi, jak to podaje biegły doc. A. Banaśński.

Wymienione wnioski, przedyskutowane w Komisji Samopomocy Koleżeńskiej i przyjęte przez Prezydium NRA, zostały przesłane wszystkim radom adwokackim z podaniem wszystkich wariantów i możliwości finansowych ich zaspokojenia.

Na plenarnym posiedzeniu NRA w dniu 26 października 1971 r., po zapoznaniu się z uzasadnieniem i po dyskusji, ustalone zostały następujące tezy zmian Regulaminu FSK:

1) w zakresie świadczeń:

- a) zachowanie dotychczasowych zasad wypłaty zapomóg dla adwokatów, którym przyznano te zapomogi przed 1.I.1972 r.,
- b) przyznanie zapomóg dla członków rodzin do takiej wysokości, aby łącznie z emeryturą (rentą) otrzymywali miesięcznie 1.200.— zł,
- c) ustalenie, że adwokaci emeryci (renciści) mogą otrzymywać po 200 zł miesięcznie, przy czym łączna wysokość zapomogi i emerytury (renty) nie może być niższa aniżeli 2.400 zł miesięcznie, a jeżeli adwokat emeryt (rencista) wykonuje zawód w zespole — 1.500 zł miesięcznie,
- d) prawo do otrzymania dopłat miesięcznych mają tylko ci adwokaci, którzy pozostawali na liście adwokatów przez lat 20 do daty zaprzestania wykonywania zawodu z powodu przejścia na emeryturę (rentę);

2) w zakresie rozliczeniowym:

- e) ustalono, że zespół adwokacki ma obowiązek odprowadzania na FSK nadwyżkę ponad 12.500.— zł (dotychczas 10.000.— zł) wynagrodzenia brutto przypadającego na danego adwokata,
- f) koszty pokrycia wydatków będą rozkładane na wszystkie izby według ustaleń z 1971 r.; zgromadzenia delegatów będą uprawnione do odpowiedniego rozłożenia tych kosztów na zespoły i adwokatów wykonujących zawód poza zespołem.

Uchwalone tezy stanowiły podstawę do wprowadzenia zmian w Regulaminie FSK.

Zmiany te zostały zaprojektowane przez Prezydium NRA w dniu 2 grudnia 1971 r. i były przedmiotem obrad plenarnego posiedzenia Naczelnej Rady Adwokackiej w dn. 30.III.1972 r.

Zmiany Regulaminu Funduszu Samopomocy Koleżeńskiej, uchwalone przez NRA, polegają na tym, że:

I. Prawo do zapomogi przysługuje:

- a) adwokatowi, jeżeli był wpisany na listę adwokatów łącznie przez dwadzieścia lat przed datą zaprzestania wykonywania zawodu. Jeżeli adwokat uzyskał rentę z powodu niezdolności do pracy i był wpisany na listę adwokatów przez lat pięć, może w uzasadnionych wypadkach uzyskać zapomogę, ale tylko w takiej wysokości, aby łącznie z rentą otrzymywał miesięcznie 2.400.— zł;
- b) członkom rodziny adwokata znajdującego się na liście adwokatów przez lat dziesięć przed datą swej śmierci. W uzasadnionych wypadkach Komisja Sa-

mopomocy Koleżeńskiej może przyznać zapomogę członkowi rodziny adwokata zmarłego, jeżeli uzyskał on rentę z powodu niezdolności do pracy i uprzednio pozostawał na liście adwokatów przez lat pięć.

II. Wysokość świadczeń wyrównawczych:

- a) dla adwokata, którego emerytura (renta) wynosi mniej niż 2.200.— zł, taką kwotę, aby łącznie z rentą otrzymywał miesięcznie sumę 2.400.— zł (jeżeli adwokat wykonuje zawód w zespole w ograniczonym zakresie — do 1.500.— zł,
- b) dla adwokata, którego emerytura (renta) wynosi więcej niż 2.200 zł, — 200.— zł miesięcznie,
- d) dla członków rodziny w takiej wysokości, aby łącznie z emeryturą (rentą) państwową otrzymywali miesięcznie 1.200.— zł.

III. Zapomogi doraźne przyznawane będą według dotychczasowych zasad, tj. w wysokości i na czas według uznania Komisji Samopomocy Koleżeńskiej, z tym jednak ograniczeniem, że świadczenie to będzie przyznawane na okres sześciu miesięcy z prawem ewentualnego przedłużenia.

IV. Ograniczenie w przyznawaniu świadczeń:

Adwokat (członek jego rodziny) nie będzie miał prawa do otrzymania jakichkolwiek świadczeń z Funduszu Samopomocy Koleżeńskiej w wypadkach, gdy przed nabyciem uprawnień do zapomogi zalegał ze składkami na rzecz organów samorządu adwokackiego w wysokości przekraczającej roczny wymiar tych składek. Jeżeli okres zaległości jest mniejszy niż jeden rok, nie zapłacone składki potrąca Komisja Samopomocy Koleżeńskiej z pierwszych wypłat zapomogi i przekazuje je do właściwej rady adwokackiej.

V. Wejście w życie zmian:

- dla członków rodziny adwokata od 1 stycznia 1972 roku;
- dla adwokatów, którzy utrzymują emeryturę (rentę) w wysokości przekraczającej 2.200.— zł miesięcznie, od 1 lipca 1972 roku.

Z powyższego przedstawienia sprawy widać, ile wysiłku i czasu zajęło przygotowanie zmian w Funduszu Samopomocy Koleżeńskiej.

Staranność taka jest niezbędna przy wszelkich przewidywaniach wypłat świadczeń dla osób, dla których te świadczenia są niezbędnym środkiem do życia. Należy bowiem przewidzieć dokładnie wszelkie wpływy i rozważyć możliwość wypłat, aby nie stanąć przed problemem braku pieniędzy na pokrycie wydatków z Funduszu Samopomocy Koleżeńskiej.